

# CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyjakab Márton könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap <b>Minden Szerdán.</b> Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: <b>Dr. FEJÉR ANTAL,</b> FÜGYED.</p>	<p>Nyitottéri czikkek soronként 20 kr-ért közöltetnek. <b>Egyes lap ára 10 kr.</b></p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Fél- évre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.</p>
--	--	--	--	--

## A politikai helyzet.

Régen volt Magyarországnak olyan szomorú politikai helyzete mint jelenleg van.

Vádaskodások, szemrehányások, politikai gyűlölködések oly kitörő szenvedélyvel látnak napvilágot az országházban, hogy elbusul minden igazlelkű politikusnak a lelke.

Ne kutasuk ez uttal azt, hogy a mostani áldatlan politikai állapotnak ki volt az okozója s azt se vegyük bonczkés alá, hogy melyik párt mily mérvben hibás ennek előidézésében és tartosságában, hanem nézzünk egyszerűen azt, hogy melyik párt minő áldozatot hoz a véghől, hogy a mostani bonyodalmakból kijuthassunk.

Mindenek előtt azonban szükséges azt konstatálnunk, hogy mikép jutottunk a mostani ferde helyzetbe.

Báró Bánffy Dezső miniszter elnök még a múlt év szeptember havában benyújtotta az 1899-ik évi állami költségvetést, nyomban reá a felhatalmazási törvényjavaslatot is a tekintetben, hogy a kormány az ország szükségait az 1898-ik költségvetés alapján a folyó év első négy hónapjában kielégíttesse az esetre, ha a költségvetés nem szavaztatnék meg az 1898-ik év végéig.

Idő tehát volt elég arra, hogy mindkét javaslat rendes mederben még a múlt évben letárgyalassék. Azonban az ellenzéki pártok, főleg az után, hogy az

Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezési javaslatok is a törvényhozás elé terjesztettek, valósággal lehetetlené tették a tárgyalást. Oly kérdéseket vetettek fel és oly módon tárgyaltak, hogy lehetlenné vált érdemi dolgokban a többség akarataának érvényesülni. Nem nagy közjogi tudomány kell ahoz, hogy az ilyen eljárás nem egyéb, mint a parlamentáris kormányzásnak lejáratása.

Ámde ez csak egyik rossz következménye az obstrukciónak; mert ennél talán veszélyesebb az obstrukciónak azon folyamánya, hogy új év ota törvényenkívüli állapotban vagyunk. Hogy mily váltságos és mily áldatlan ez a politikai helyzet a magyarra nézve, azt a legjobban mutatja az, hogy a kormány nagy többsége daczára is megegyezési tárgyalásokat kezdett az ellenzéki pártokkal. A fővárosi lapok általánosságban meg is hozták az ellenzék azon feltételeit, melyek alatt hajlandó a parlamentaris tárgyalás rendes medrét ismét elfoglalni. Részünkről is, mint a közvélemény egyik organumától se lehet mást várni, mint hogy mi is sürressük a mielőbbi tisztességes békét a pártok között. Azonban az igazi béke megköveteli, hogy mindegyik párt hozzon áldozatot és hogy más-ként egyik párt se tűzzön ki olyan feltételeket, melyek a jelen állapotból való kibonyolódáshoz szoros értelemben véve nem tartoznak. Az ellenzék feltételei azonban bármilyen jó akarattal bíráljuk

is azokat, nem ilyenek. Hiszen azia feltétel, hogy a gazdasági félévi provizorium után már most deklaráltassék az önálló vámterület, ha azon idő alatt nem jön létre a vámszövetség, voltaképen nem egyéb, mint a kisebbség programjának elfogadása a többség által. Már pedig az csak egy teljesíthetetlen feltétel, hogy egy nagy többség a kisebbség programját tegye törvénynyé, nem is említve azt, hogy a gazdasági kiegyezés semmi féle összefüggésben nincs az obstrukció okával. Hiszen az egész vita alatt több ellenzéki férfi kijelentette hogy az indemnitit, az ujoncz megajánlást és a kiegyezési provizoriumot csupán Bánffynak nem akarják megadni, míg más miniszter elnöknek semmi akadályt nem gördítenek a keresztül vitel ellen. Miért akarja tehát az ellenzék most megtóldani a parlamenti rendes tárgyalás medrébe való visszatérést új feltételekkel?

Ugyancsak nem érhető azsem, hogy mi köze az obstrukció leszereléséhez a választási cenzus leszállításának? A választási jog kiterjesztése minden államban egy külön megfontolandó államjogi aktus, melynek keresztülvitele óvatosságra int különösen Magyarországon, nehogy politikailag értelmetlen emberek és rétegek jussanak ahoz, hogy beleszoljanak az ország vezetésébe.

A legérdekesebb azonban az egész párt egyezkedésnél az, hogy az ellenzék

voltaképen az ő béke feltételei szerint semmi áldozatot nem hoz. Mert hisz az, hogy az obstrukciót abba hagyja, csak nem tekinthető áldozatnak az ő részéről. Meg kell tehát az ellenzéknek is hajolni a közvélemény azon kívánsága előtt, hogy garauziát kell keresni a házszebályokban az iránt, miszerint jövőben ne ismétlődhessek ilyen obstrukció, mely sohasem előnyös a parlamenti kormányzásra nézve. Nem mondjuk, hogy a klotúr hozassék be, mert az csakugyan nehezen egyeztethető össze a magyar ember természetével, de azt már csakugyan rendezni kell, hogy nem érdemi dolgokban is minduntalan névszerinti szavazást kérhessen az ellenzék, és minden apróbb indítvány felett is hónapokig lehessen beszélni, nem is szólva arról, hogy az elnök jogkörét nagyobb hatalommal kell felruházni, hogy így módjában legyen a tárgyhoz nem tartozó dolgok elmondását megakadályozni.

Mi részünkről csak ismételjük, hogy a pártok közötti béke s illetőleg a parlamenti rendes tárgyaláshoz és a törvényes állapothoz való visszatérés kívánatos az egész országra nézve, azonban épen ilyen szükséges az is, hogy garauzia szerzettessék a nemzet számára oly irányban, hogy jövőre az obstrukció ilyen állapotokat ne teremthessen.

—P.

## A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

### Rejtelmek a hipnozishoz és az álomban.

Irtá: Karácsony József.

Sóvárgó kíváncsiság alapvonása az emberi szellemnek. Nyugtalan, lecsendesíthetetlen mindaddig, míg előtte egykor ki nem tárul a biztos tudás, az igazságok karja, melylyel átütelkezvén megpihen örökké óhajtott dicsőségczelján. Halad rohamosan, lázasan nem ismerve az ellankadás szavát, munkatere az ismeretek és valóságok létező összessége, a tünetnyek megpillanatott és megsejtett világa. Mindvégig telhetetlen. Felvergődik a magasság megszédítő szféráiba, kikötvén hogy itt megnyugszik: de nem gondolt. „mért”-ek megrabolják nyugalmát, tovább kinnözzék. Leirhatatlan egy pár sorban az előretörés ámbiciója, a kivivott tudományos eredmények elragadó sokasága, s mégis tehetetlenségét, a szegényenpir valamennyi lesújtó kitérőzését árulja el, midőn nem bír áttörni, nem tud átgázolni a mindennapi élet egy gyakori jelenségén, a hipnózison teljes fényvel és bölcs megnyugvással. Panasz szava méltányos részvét keltő; hisz lángszellemeit bocsátotta neki a harcznak, a kinyilatkoztatás magaslataig szálló erőszak oppugnálták meg ez istenadta furcsa titkot, s mégis semmi vigaszhang.

Most feléje fordul a művelt világ minden tudós elméje, összefogott erővel teszi meg a kísérletet, hogy fellebbentse az évezredes fátyol borítékot, mely szeméi elől elzárta az őszinte tudás sugarát. Ha ez sikerülne a véges elméknek a gyakorlati tudományoknak, vagy

a spekulatív felfedezés valamelyik szerencsés-jének egy óriási lépéssel haladna fennebb a szellem uttörése, s derengő fényt árasztana az alkotás további misztériuma hazájába.

Szóljunk hozzá, úgy ahogy tudunk — mi tulajdonképen a hipnózishoz a titkokat a győtrő rejtetem. A tudomány életere kése a legmélyebben rejlő kérdések nehézségét legtöbb esetben finom metszéssel ketté szelte és tért nyitott a tudás révén a kíváncsiság kielégítésére. A jelen kérdésben is talán nincs messze az idő, hogy végleg döntsön és kitisztítsa az e tekintetben borús látóhatárt.

A filozófia körvonalozta megbizható alapossággal az emberi tehetségek erejét, osztályozta rangjuk szerint, kijelölte a működés körét, tárgyát és sok esetben a természeti rendben határát is, nem ugyan az igazságok numerikus sokaságára nézve, hanem lényeg mélységükre nézve. Bizzunk-e ezen művelet helyességében?

Igen. Mert ha a hipnozis tudósainak sikerül a hipnozis titkait felderíteni akkor sem lesz az eredmény a bölcsélet sarkalatos tételei rovására, minthogy e titok felderítés a természetrend körét túl nem lépheti, s ha e rendet túl is lépne a titok kimagyarázásával, akkor is a tételek sértetlenül állanak, minthogy a természetfeletti renddel ünerejükből nem foglalkoznak.

Két csodálatos dolog teszi próbára az emberi értelmet a hipnózishoz, a testi gyógyulás és a szellemi tudás; az előbbi megfelelő gyógyszerek alkalmazása nélkül, amint állítják, az utóbbi előleges ismeretek tapasztalati, személyes meggyőződés nélkül eksperimentálhatók.

Mindkettő még ma nagy titok, de a kettő között az utóbbi: nem látott és előre nem tudott események, történelmi részletek, sőt bekövetkező tünetek tudása a titkok titkai közé tartozik. Nagy gondolkozói, géniuszi szültek az emberiségnek, halhatatlanokat termő szellemóriások hullottak le a multban a lét elmuló egéről meteórként, melyek az eget áthatító veres fényvel jelölik egykori ragyogásukat, de értelmük ezen vonása, szellemük ezen irányú képessége ismeretlen volt a természeti rendben belül.

A testi gyógyulásra vonatkozólag tények gyanánt említettnek: a nervozus álmatlanság, agy- és szívhüdekek, hátgerinczsorvadás, nyavalyatörés, vitustánc, szivdobogás, morfinismus, ellentétes szekszuális szenzuáció, dadogás, agykör, véglgyengülés, hisztéria, étvágytalanság, gutaütés, öngyilkossági fixa ideák sikeres kikurálása az egyszerű elaltatás és az ellenlábás érzetek szuggerialása által. S mindez esetekben legnagyobb figyelmet keltő az, hogy az orvosi tudomány által szükségesnek vélt gyógyszerek elmellőzésével hozza létre eredményeit.

Micsoda hatalmas; de elrejtett rugó operál a tudás háta megett? Tüdőveszes beteget, kinek szerve a legfélelmesebb katasztrófának néz elébe, részei megbomoltak, a vérromlás által, sebei nagysága által közelebb hozva a halál pillanatához, mint az életreményhez — egyszeri vagy többszöri elaltatás folytán újja teremtini. Ezen bálom a kutató ész, mert az eredmény az okhoz semmi kielégítő proporciót nem nyújt. Ilyen megoldhatatlan a többi is, mert ha operációval, gyógyszerek alkalmazásával történik a kura, megnyugszik az ész,

biztosra vevén, hogy az ellenszer, a beteg testrészt bajának ellentétes hatású gyógyszere, megtaláltatott és cz szülte a kedvező fordulatot. De hipnózis által vivni ki a hihetetlen hatást, nem alaptalanul nyomul előtérbe a gondolat, mikép történt, mi idézte elő.

Mert végre is mi a hipnotizmus! Művé-szileg előidézett magas foku ideges álom. Az álomban a külső érzetek nem működnek, hallás, szaglás, izlés, tapintás, látás: nem szerepelnek; ezen működésnek megfelelő érzéki szervek pihennek. Ez könnyen érthető, mert az érzék olyan tehetség, mely működésbe csak akkor jó, ha kívülről valamelyes tárgy ráhat, ha determinálja.

Már pedig az álomban, mint ilyenben a külső világ nem szolgáltat semmi befolyást rendes körülmények között. Szellemi tehetségünk az álomban közönyös, ha a fantázia élénk, erős, a megelőző nap vagy hetek alatt összegyűjtött érzéki képeket az agyvelőben kiszámíthatatlan váriációkban rakja össze s minden váriáció egy érzéki jelenetet, képet, történetet vagy eseményt idéz vissza, természetesen kiszinezve, ha más képeket is sző bele, nagytva, ha az érzéki képek számosabban vannak hozzáadva; más helyen, más időben a mint az idő vagy hely az agyvelőben, mint fantáziaszervben visszamaradt érzéki képe összekavarva, kisebbitve, többszörösítve kombináltatnak. Így állanak elő aztán a legfurcsább állapotok, kincsek bírása, fájdalmak érzése, mely utóbbi is csak a képzelet műve. Sokan azt hiszik, hogy az álomban érzett fájdalom valódi, vagyis a testrészt, mely az álomlásban sebet kap, ütést, szurást, marást vagy bármily kedvezőtlen befolyást, az valóságosan végig, szen-

**— A miniszterelnök nyilatkozatai.**  
Br. Bánffy Dezso miniszterelnök folyó hó 12-én, midőn Márkus József főpolgármester Budapest törvényhatóságának élén a diszpolgári oklevelet átszolgáltatta, igen fontos nyilatkozatokat tett, melyekből némi következtetéseket lehet vonni a miniszterelnök jövődéli magatartására nézve is. A megtiszteltetésért háláját és köszönetét fejezve ki, hangsúlyozza, hogy diszpolgárrá való választására, most midőn személyét, politikáját, hivatalos állását a legadózabb harcban támadják, kétszeres súlyt helyez s azt eddig követett politikája helyeslésének tekintve ez biztatásul szolgál neki arra nézve, hogy ez irányt követve Magyarország érdekeinek, a magyar állam nemzeti fejlődése érdekében legyen eleget. Biztosítja a székesfehérvári küldöttséget, hogy jövőre is az elfoglalt és követett iránytól el nem térve, törekedni fog Magyarország nemzeti államát fejlődése érdekében, míg módjában lesz ezen irányt követni. Azt hiszi, hogy a józan közvélemény lehetővé teszi a mai súlyos helyzetből való kibontakozást, a kormány vállalkozik is e munkára, hogy e békés megoldás lehetőségét megtalálja, ha az esetleg megtalálható nem lesz, akkor kénytelen lesz a kormány a legerélyesebb, a leghatározottabb akciókat megindítani, azon törekvés mellett, hogy a törvényes határok megtartassanak, a törvények lehetőleg sérelmet ne szenvedjenek és az alkotmány meg ne inogjon: *semmiel sem fogunk többet tenni, mint a mennyit az adott körülmények között az ország érdekében feltétlenül tenni kell, de ennyit megfogunk tenni.*

**— Saturnus** alánv alatt egy igen ügyes kis broszúr jelent meg Budapesten Horváth Viktor kiadásában. A helyzet és a Bánffy kormány\* czimvel, melyben élénk színekkel van esztelve az a politikai állapot, melyben Bánffy a kormányzást átvette. Rendkívüli vehemenciával veszi védelmébe a kormányt a dissidensek és a nemzeti párt ellen. felsorolja azon alkotásokat, melyek a Bánffy kabinet nevéhez fűződnek, historai sorrendben vezeti le a nemzeti szellem, a nemzeti állam folytonos fejlődését s a feladatokat, melyeket összes odiumaival együtt elődeitől örökölt s melyeket simán, minden nagyobb rázkodtatás nélkül oldott meg. A kis 21 lapos röpirat igazán megérdemli, hogy még azok is olvassák s figyelemre méltassák, kik talán tartalmával egyet nem értenek.

### Kovács Ferenc maros-vásárhelyi apát-praelátus ünnepeleése.

Pápa Ó szentsége Kovács Ferenc maros-vásárhelyi apát-praelátust Gr. Majláth erdélyi püspök, e ritka talentumokkal megáldott egyház-fejedelem előterjesztésére pápai praelátussá nevezte ki.

E kiváltságos egyház-jogi méltóság csak nagyon ritka esetekben és különösen érdemes egyház-férfinak szokott adományoztatni, mit bizonyít azon körülmény, hogy pl. Erdélyben e méltóságot rég idő óta csak egyedül a boldog emlékü Lönhart püspök viselte.

Az erdélyi egyház megyében most már két praelátusunk van: Möller brassói apát ez állott jó lelkű és kiváló képzettségű főpap és Kovács Ferenc marosvásárhelyi apát a mostani ünnepele, a ki a katolikus papságnak diszét. büszkeségét képezi.

Maros-Vásárhely városa szép ünnepele rendezett. az új praelátus tisztelőre, mely f. hó 8-án folyt le a marosvásárhelyi város-ház dísztermében.

Az ünnepelele Csathó Ferenc, kir. itéle táblai elnök, egyházi főgondnok nyitotta meg gyönyörű kerekded beszéddel, mely után az ünnepele egy küldöttség által meghívattán Mikó Árpád főispán mint a gimnázium főgondnoka ritka szép beszéddel fogadta.

Ezután a kerületi papság nevében Pap János főesperes üdvözölte a főpapot egy remek érdekes teljes beszéddel.

Az új praelátus mindenik beszédre az ő megszokott ékes szóhasárral a meghatottság hangján válaszolt s megköszönte szép ünnepelele.

A díszközgyűlés, miután Gr. Majláth püspökhöz hódoló felirat küldését határozta, ezután véget ért. Ezután az ünnepele a tisztelgéseket fogadta.

Délután 2 órakor a Transsylvania dísztermében 200. terítékes bankett volt, melyben az első felköszöntőt az új praelátus mondta XIII. Leó pápára, a királyra és Gr. Majláth püspökre.

A 2-ik felköszöntőt Geréb Béla polgármester az ünnepelele mondotta, melyben utóbbi érdemeit viharos tetszés nyilatkozatok között szépen fejtegette.

Dr. Kábelbő Ferenc közjegyző a táblai elnökre: dr. Bernády a főispánra irítotték poharat.

A szebbnél-szebb felköszöntők után a bankett d. u. 5 órakor véget ért.

Ezen ünnepelele a város közönsége valóságos és nemzetiségi különbség nélkül felkészülten vett részt.

Magunk részéről fogadjuk a Praelátus ur azon forró óhajunkat, hogy a jó Isten állandó egészségben sokáig éltesse és tartsa meg.

### Szekely kivándorlás.

Kaptuk a következő sorokat: A Csigi Lapok\* mult számában a gyimesi belépő állomás személyforgalmáról az a szomorú adat közöltetett, hogy a mult évben 3665 egyénnel ismét kevesebb jött vissza, mint a mennyi kiment, még is a tudósító azzal vigasztalja az olvasó közönséget, hogy a szekely kivándorlás és külföldi letelepedés, mint annyi oldalról hangzottatnak, inkább mese, mint valóság.

Én meg azt hiszem, hogy kockázattal vett vélemény inkább tréfa és nem valóság, mert a valóság az hogy van szekely kiván-

dorlás és áttelepedés s az épp a jelen időben rohamosan terjed. Az a mese az említett tudósításban, hogy a künmaradottak, föltehetőleg kik a bukaresti konzulátusság útján szerzik meg pótlólag utlevélüket, idővel visszajönnek. Igen ez mese, mert nem jönnek vissza. Ha amugy volna, a tavaly, azelőtt és azelőtt kivándoroltak visszajönnének s esökken-elők a visszamaradottak számát, de nem ugyan, mert az éveken át künmaradottak száma mindig csak nő és nem apad. Mutatja azt az alábbi statisztikai táblázat is.

A gyimesi állomáson:			
év	kiment	visszajött	több, kevesebb jött vissza
1891	2826	2554	272
1892	2109	1962	147
1893	2521	2303	218
1894	4054	3880	174
1895	3487	3545	58
1896	7337	7453	116
1897	10126	8159	1967
1898	21418	17842	3576
összesen	53881	47498	6383
A tölgyesi állomáson:			
év	kiment	visszajött	több, kevesebb jött vissza
1891	3553	2746	807
1892	5037	5382	345
1893	3522	3461	61
1894	4668	4149	519
1895	6516	5901	615
1896	4563	3952	611
1897	7778	7068	710
összesen	36637	32659	3978

Vagyis a két csiki állomáson 1891 óta kevesebb jött vissza 10,335 egyénnel, mint a mennyi ki ment. S ha ehhez még hozzá adnók a tölgyesi állomás 1898 évi adatait, melyek még eddig ismeretlenek, továbbá a vámos megkerülésével el távoztak és künmaradottak számát, még nagyobb summa jönne ki.

Nem akarok most e szomorú kérdéssel foglalkozni, csupán annak bizonyítására szoritkoztam, hogy van szekely kivándorlás s csupán még csak az jegyzem meg, hogy kár ezt a sebet takargatni, mert azzal sem a kötelesség mulasztást jóténni, sem a lelkismeretet elcsitítani nem lehet.

László Gyula.

### ORSZÁGGYÜLÉS.

Az ugynevezett *technikai obstrukció*, mely abban áll, hogy a képviselő urak a drága időt névszerinti szavazásokkal töltik el, a mult hét folyamán is derekasan működött nagy megbotránkozására az aggodó hazafiaknak, kik a képviselő uraktól várnak az ország súlyos helyzetének jobbra fordulását. Az ellenzék azonban ez nem igen aggasztja, nekik sokkal fontosabb most, hogy jegyzőkönyvben elnök

helyett koronák legyen felemelve, vagy hogy a jegyzőkönyvet ne egy, hanem két jegyző írja alá, vagy végre, hogy a gyűlés nem 10 órakor, hanem egy negyed 11-kor kezdődött.

A január 9-diki gyűlésben 4 névszerinti szavazás volt, melyek a gyűlés idejének nagyobb részét igénybe vették. A mint a szavazások lejártak, az elnök a 4 diki, 5-diki és 7-diki ülések jegyzőkönyvét hitelesítették jelent ki s ezután került a sor az elnöki bejelentésekre. Bemutatta Smidt államtitkár beszterezbányai mandátumát s bejelentette, hogy a király a képviselőház újévi üdvözlését távirati uton megköszönte. Bemutatta a függő államadosság ellenőrzésére kiküldött bizottság jelentését, mely szerint alelnöknek Amon Edét, jegyzőnek gr. Csáky Lajost, bizottsági tagnak Pavics Armit választotta meg. Ezután megállapított a jövő gyűlés napirendje, mire elnök a gyűlést eloszlatta.

A január 10-diki gyűlésben ismét két névszerinti szavazás volt, egyik Ivánka Oszkár indítványára, hogy a jegyzőkönyvbe adjon: Fölvetett Budapest székesfővárossában. A második Blaskovics Ferenc indítványára, hogy elnök a gyűlést 1 óra 35 perckor oszlatta el. A szavazatok megtörténte után elnök a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítette. Az ülés utolsó részét három interpelláció töltte ki, nevezetesen a Makfalvi Gézáé, a Major Ferenczé és a Barabás Béláé; mind a három a kultusz miniszterhez volt intézve az egyetemi ifjuság szabad vélemény nyilvánításának megakadályozásáról és az egyetemikör bezárásáról.

Január 11-én ismét névszerinti szavazással töltötték az időt, még pedig a következő nevezetes tárgyak felett. Polonyi Géza szerint január hava helyett télhava irandó ez azonban Szluha Istvánnak nem tetszett s ő ezt vizkereszt havának akarja elkereszteltetni. Hock János a hava szót nem szereti s a helyett hónapja szót akarja felvételni. Blaskovich Ferenc az egyetemi kör megnevezés helyett egyetemi ifjuság kört akar a jegyzőkönyvbe írni, végül Kubik Béla kéri, hogy a Barabás Béla interpellációja szövegét vételessé fel a jegyzőkönyvbe. Mindezt névszerinti szavazással intézik el. A szavazatok megtörténte után elnök a jegyzőkönyvet hitelesítette. Ez után az állandó igazoló bizottság jelentése olvastattott fel, mely szerint Schmidt József mandátuma rendben találtott s így 30 napi fentartással igazolt képviselőnek jelentetett ki.

Január 12-ike újra a névszerinti szavazások napja volt. E gyűlésben azonban nem a jegyzőkönyvet akarták névszerinti szavazásokkal módosítani, hanem napirend előtt kívánának felszólalni s abban provokálnak névszerinti szavazást, hogy meg engedje-e a ház ezt vagy nem. Hentellár Lajos az 1848. október 3-án megjelent királyi kéziratot akarja felolvasni és az erre vonatkozott 1848. október 7-iki képviselőházi határozatot. Buzáth Ferenc a pártok helyesebb elhelyezéséről akar beszélni. Kubik Béla a ház rossz szelöztetését és légvonalját akarja szöve tenni. Ivánka Oszkár a miniszterelnöknek a ház iránti viselkedése dolgában akar felszólalni. Sággy Gyula a fogasztási adóról akar beszélni. Blaskovich

vedi a fájdalmakat. Csalódnak. Mert a rögtöni felébredés minden visszás érzetnek véget vet. Már pedig ha ez valóságos szervi fájdalom volna, lehetlen, hogy minden utóhatás nélkül egy pillanat alatt úgy elmuljék, hogy a legkínzóbb szívetthasító érzés még nyomát se hagyja máshelyt, mint az emlékezetben.

Azt azonban nem tagadjuk, hogy az ily természetes, de kínos álomban maradnak hátra felébredés után is jelek, melyek az álomban kínos természetet clarulják, pl. izzadság, bágyadság, kimerültség, de ezek más eredmények és nem közvetlen folyományai az álom kínos voltának. Ennek magyarázata az: hogy a test nincs normális állapotban vagy tulterhelte a gyomrot, mely esetben ennek munkája reakciózt szül a többi testrészekre is: vagy lázas állapot kintotta meg a testet, mely fel-tünően visszatükrözi ezt.

Kérdés: álom közben mino funkciója van az értelemnek és akaratsnak.

Nemelyek azt állítják, hogy az értelem tetlen, nem működik. Mi azonban ezek véleményéhez nem csatlakozunk. Okaink a következők: felébredés után az álomlátók 99 százaléka élénken vissza emlékezik az álom legkisebb részleteire is; már pedig az emlékező tehettség az értelem egyik ereje, miből bőleleleti szigorral azt kell levonnunk, hogy az értelem működik. Ezen állításnak legkevésbé derogál az, hogy az állatok is emlékeznek, mert ezek csak önszerüen (konkrét) vagyis az álomképet, mely pusztán érzéki emlékezet és sehogysem terjed ki az elvont tulajdonságokra, míg az emberi álomlátásban az emlékezet, mely egyszersmind az értelem, a valóságban, illetve a tárgyilagosságon nem lé-

tezo és nem is valósítható képek aprólékos részesekeit is vissza idézi.

Az álomban tehát az értelem szembetünő bizonyossággal működik — igaz, hogy az értelem, mint főerő megcsalatik a fantázia által, mert ez úgy állítja elő a látottakat, mint valóságos jelenlévőket, minek oka az érzékek nyugalmában rejlik, melyeknek lényeges feladata a tárgyilagosságról letről beszámolni a képzelni erő közvetítésével az észnek; ha ezek pihennek, a fantázia is eltér törvényétől s összevazarja a valóságot a valótlannal.

Az akarat is megvan az álomban, de nem azzal a szabadsággal, mint az ébrenléletben. Szabad elhatározása korlátozva van a fantázia képeinek gyors kombinációja által. Mondhatni: a léleknek ezen ereje van leginkább képtelonnévé. Hiányzik belőle a legfontosabb elem a szabadelhatározás, mert nem tud számot vetni magával a képzelem valótlannal vagyis érzéki képeinek különfélesége miatt. Ismeretes flozófia elv hogy az elhatározás feltételezi az előleges ismeretet, de feltételezi az ismert tárgyak bármelyikének választhatóságát is, azaz szabadságát is. De az álomban ez nem érvényesíthető, mert a fantáziának egy irányban való tulsulya kizárja valamely dolog többoldalu megismerhetését, s ennek következtében az akarat ellenállhatatlanul ragadja meg azt az egy oldalt, melyet az ész a fantázia előterjesztése folytánfelébe ad. Nincs meg tehát az akarat független elhatározása az álomban, mi-kép nincs meg az észnek is az a biztossága, hogy valóságos, vagy képzelmi dolgok állanak-e előtte.

Tetesem különbség észlelhető az álom és hipnózis tünyeményei között. Az álomban

az öt külső érzék pihen. A fantázia tevékenysége a legmagasabb fokra emelkedik fel. Az ész és az akarat is működik, ambar nem természetes precizitással és önjerejének zavartalan teljes tisztaságával. A hipnózisban majdnem minden tehetőség működése más jellegű.

A hipnotizált, hall, lát, tapint. Receptív tehetőségei a külső világra vannak irányítva és engednek a külső behatásoknak. Mind az öt érzéke rendes működésben van s a hipnotizálatlan állapot tulajdonságaival azonosok.

A fantázia az izgalomnak, az élénkségnek, teremtő, megjelenítő képességnek ama bámulatos magasságába emelkedik, honnan azon dolgokat szemléli tisztán jelenléhen, melyeket addig nem is sejtett. Értelem nem működik, mert semmit sem tud reprodukálni az emlékezet erejével a felkeltés után abból, amit a hipnotizáló szuggerált. Akarata sem önhatalmu, legtöbbször teljesen alá van rendelve a hipnotizáló akaratsának és vakszükségességgel hódol ennek, csak ritkán szegül ellen, de akkor vakmerően.

Az az akarat, mely a hipnotizáltban a cselekedetek rugója és a hipnotizáló foglya, nem lehet filozófiai értelemben vett akarat, melyet szabadságától, lényegéből folyó szabad elhatározásától semmiféle külső erő meg nem foszthat. Míg a hipnotizált akarata többé nem is akarát, hanem vak eszköz a hipnotizáló zsarnok kezei között. Inkább ösztönne súlyed az akarat, melynek útját az ész fénye nem világítja be.

Tény az, hogy az idegesség hálás talaj a hipnózisra nézve; tény az, hogy eksczentrikus állapotok állnak be az idegeseknél, szer-veik a rendkívüli befolyások iránt érzékenysé-

get tanusítanak. S a mint vannak bódító szerek melyek az öntudatot megölik, úgy van az emberi fikszirozó tekintetekben oly életerő, mely eredményes hatást képez előidézni a normális állapotban nem lévő medium megviselt szervezeten. Az idegrendszer gyupontja a fantázia, mely az úgy is megviselt idegeket heves izgatásba tudja hozni, és az érzéki lélek természetes közreműködésével az izmókat is mozgásba hozza; így történik, hogy ráparancsol a médiumra a hipnotizáló, gondolatát lekötö, fantáziáját a maga akarata szerint lebilincseli, miközben beáll a hipnotikus álom.

Nem szükség, hogy a hipnotizáló mágnetikus, dehejes folyamattal altassa el médiumát, mert hipnózisba lehet esni egy állandó fénylő pont merev fikszirozása által is. Tehát a dehejes „fluidum” teoristái minden kétséget nem oszlatnak el.

Villamosságot érintés, dörszölés által szintén lehet kifejteni, egyik testből a másikba átvezetni, de ily módon vigye át a hipnotizáló egyéni terveit, sejtelmét? Azt fogadjuk el az, ki a homályos dolgot azért hajlandó elhinni, hogy a valódi magyarázó okok nehézségével ne bibelődjék.

Uralgó eszmék és érzelmek tartósságukban sokat nyernek az idegeseknél és az ideg-meg izomrendszert ismétlődő egyirányu mozgásba hozhatják s az izgatás felső fokra hág s így az ennek alárendelt testet is átterelje. A hitet és bizalmat már idejekorán biztositja magának a hipnotizáló s nem csoda, ha médiuma felébredés után az előbbtől eltérő érzeteket vél magában.

Az, hogy mikép altatja el a médiumot, megérthető a nélkül is, hogy valamelyes titokzatot kellene segítségül hívunk.

Ferencz a Ház telefonjának az országos telefon hálózattal való összekapcsolását akarja felemlíteni s végül Fáy István a szegény nép adóterheinek könnyítése dolgában akar felszólalni. Elnök mindenre elrendelvé a névszerintit, bármona nyomban leszavaznak, négy szavazást pedig a közetköz gyűlésre halasztanak. Ez után elnök megállapítja a következő ülés napirendjét, mire Lukács Gyula terjeszt elő sürgős interpellációt két magyar állam polgár ügyében, kiket a verőce vármegyei szilvái járásszolgabírája letartoztatott és lecsukott állítólag azért, hogy egy a magyar képviselőházhoz intézett kérvényt aláírták.

Január 13-án ismét a jegyzőkönyvet módosították névszerinti szavazásokkal. Kabik Béla azt javasolta, hogy a jegyzőkönyvben a képviselőket ne névszerint említsék föl, hanem a kerület szerint nevezessék meg, pld. ne azt írják a jegyzőkönyvbe, hogy Lukács Gyula, hanem ezt: a monori kerület képviselője. Sturmán György azzal bíncs megelégedve, hogy azt írják a képviselőkről, hogy távol voltak a helyett szerinte az veendő a jegyzőkönyvbe nem szavaztak. Tóth János szerint a névszerint való szavazás helytelen, a jegyzőkönyvbe névszerinti szavazást kell írni.

A névszerinti szavazásokat egyóra felé végezték el s ekkor az elnök a jegyzőkönyvet hitelesítette. Erre ismét névszerinti szavazás következett arra vajjon a Ház megengedi-e, hogy Heintaller felolvassa az 1848. évi október 3-diki királyi kéziratot. Ez az egész időt felmeasztván, a hónapra ülésre maradt 5 névszerinti szavazás.

A cél tehát, a miért a magyar nemzet az országgyűlésbe küldte képviselőit el van érve, szavaznak. S van-e nemesebb hivatala egy honatyának, mint szavazni? Hogy mire, az mellékes. Földolag a szavazás. Az ország ügyei, a tulajdonképeni létkérdés pedig maradhat; úgy is megélünk valahogy. Csak arra vagyunk kíváncsiak, számot vetettek-e az obstrukció hívei magokban azzal! Mit szól mindezekhez a magyar nemzet?

### Szeredai élet.

#### Karneval.

Csak föllendül a szeredai élet. Napról-napra érkeznek az újabb meghívók, kiáltványok, plakátok... jurista bál... korcsolya multság... thea estély álarcos bál... kereskedői táncestély... iparos bál... stb. stb. Először csak bokáig ér, majd mindig magasabbra nő, ellepi derekamat... már-már számat kezdi érné a halom... Én kétségbe esve kardom ellene. Híába... folyton uő az ár... be nem emeti fejemet... Hasztalanul kiáltok segítségért a végre is — belefúl a multságok estélyek tömkelegébe... Dicső halál... A középkori lovag a troubadourok idejében, hogy szerelmét kimutassa, felölti pikkelyes páncélját, lánczát ragad s meggy küzdeni a pogányok ellen a szent földre.

A mai lovagias emberek estélyt, bált rendeznek imádottjuk szórakoztatására.

S vajjon melyik a jobb, kellemesebb, hölgyeim? Penelope szerepe a rokka mellett vagy Terpsichore, a táncmultságé? Ha most az összes hiataltság felke-rekednek s felkötött öseinek rozsdás fringiját s menne — mondjuk — Kréta szigetére a szegény kis György

herceget támogatni, szívesebben vennék-e hősök bucsu szavát, mint annak a szegény kard nélküli Ifjúnak szegény aláíratos osekdelését:

— Adja nekem a második négyest!... Bizony nem is volna utolsó gondolat szavazásra bocsátani a hölgyek közt a kérdést: „Ki volt, az emberiség nagyobb jóttevője, a komor, rideg Mars-e vagy a mindig vig, bohókás karneval?”

Mintha úgy jönné, mégis nagyobb jót tesz volna az, aki megnevetett, mint a ki könnyekre fakaszt. Dehát én szavazatára nem válnakozom. In-terju voltam már — egy nagyváradi kollegám mintá-jára — kínai mandarint a nélkül, hogy a mandarín magyarul, én meg mandarínul tudtam volna; adtam nem egyszer jó tanácsot Bánffyknak. Krieghammernek, ha bár azokról Bánffy meg Krieghammer mit sem tudtak, de őszinte nyilatkozatot hölgyektől még nem hallottam. Hogy az arcz azt fejezze ki, a száj azt mondja, a mit a szív érzi, azt kissé sok volna kíváncsi is!

Lehet mások igen, én nem!... A kis barna Stephi például bizonyosan azt fogja mondani: — Természetesen karneval.

Holott szívében a legnagyobb valószínűség szerint Marsnak adja az elsősort. Mert hát hiszen ha Mars nem lett volna, utóda a Marsfiak sem esbörtetnék oly hegyesen az albaiak alatt szép csillagó egyenruhában azt a fényes kardot.

A szöke Gizus meg — kinek nagy a szépsége, ellemben kicsi a hozományja Mars pártjára áll szóval, szívében azonban mindenesetre azt gondolja:

Mégis csak jobb lenne, ha az én Marstím akármilyen kataszteri hivatalnokocská volna, csak — ne kellene hozza kauzció!...

Tehát nem volna tiszta választás. S akkor inkább nem szavazunk.

A saját egyéni megyőződésemet fejezem ki csupán, midőn kiáltoom: Eljén karneval!...

Karneval isten kötféle alakban jelenik meg hívei előtt. A komoly karneval ünneplés, méltóságteljes. Higgyék vérdü öreg urak, heves természetűket lékezni tudó fiatalok járnak kelnak nagy komolyan, gyűléseket tartanak, szikébb körü bizottságokat választanak s meg születik a jurista bál, kereskedői thea estély, kaszinó estély, iparos bál, stb.

A bohókás karneval eszergő siphát hord. Megjelenik olykor a jégén kivilágítás, versenyfutás, csapozás, inalmozás, alakjában, olykor a Csillag szállóban, is álarcos bál képében. Óriási plakátok lüdtetik, hogy febr. 22-én nagy álarcos bál tartatik álarcos és a nélkül, narancsosövel, serpentin és konfetti dobálással, szerezseny hangversennyel, zinggyerkekkel s Istent tudja még mivel. Szóval a mi szép elegáns, a mi jó, ott látható s kapható leszén.

Van a postának dolgn elég, de végre az ál-lannak is élni kell a mai nem alózó világban. S ha másép nem lehet, mint jó hazafiak, lát így gyara-pítjuk az állam kasszáját.

Adót ugyesen ki-ll fizetni: rengeteg öszegyet sporolnának a pupák, az elgazdagodás ijesztő mívret ötlen, ha így nem gondoskodnának, hogy egy kicsit laposodjék az a bizanos tárcza.

A budapesti kereskedők halom számára küldik a sok táncz rendet, rendezői jelvényt, meghívó min-tát. A szükébb körü bizottságok tagjai fejen ősz hujszálak kezdenek mutatkozni. Micsoda volt Pókainé kétségbeesés ahhoz képest?!

Melyiket válasszuk, melyikkel érünk el na-gyobb hatást?.....

Van-e toll mely le tudná ezt írni, elme, mely fel tudná fogni, ha át nem élte?!

Mindenkinek meg van a maga saját érdeke, utógondolata s az egyenlenség, a féltékenység magyrai már itt elhíttódnak s termékeny talajra találnak.

S midőn végre az ellentétek kiegyenlítődnek s el következik a nagy nap, őzjóngó szívifájdalommal veszi észre Pali, hogy Malvin kebelén kamelia csokor díszel, míg az ő szögfüjének sehol hite lamva....

Ivámnak meg óriási dülvel kell azon tapasztalatra jutni, hogy Margit a második négyest, mely eddig mindig az övé volt, most annak a henezegő őresfejú Tilhancrnek ígerte oda

Sirjatok mamák, fontotok koszorú lányok a párbaiban elegendő hősök emlékeztére s midőn sűrű könnyhullatások közt zokogtok a könyörtelen sors csapásain, derítsen egy kis jól eső érzést kebletek-ben a tudat, hogy ő még halála porcében is rátök gondolt s utolsó sohaja is az vala:

A — második négyes mégis az enyém volt!...

### KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. A folyó január hó 5-én tartott kaszinó-vacsorán a mult számban közölt hölgyeken kívül még jelen voltak: Bitay Béliáné és László Gézáné ur-hölgyek, a kiknek neve azonban tévedésből kimaradván, a névsort ezennel tisztelttel ekként egészítjük ki, azzal, hogy a 2-ik kaszinó vacsora f. hó 21-én lesz, még pedig az előkészületekből ítélve, kedélyes lefolyással.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Ádám Jenő, ditrói lakos, tanár-jelöltet a temesvári áll. főreáliskolához segéd-tárnárnak kinevezte.

— Eljegyzés. Gábosy László a ditrói áll. polg. iskola s. tan. eljegyezte Csönka Katuska k. a. Hátszegezen.

— Hymen. Gyimes-közé, loki Sziklás József 1898. december havában eljegyezte Fischer Ritát Tardoskétről. (Ipolyság.)

— Arany lakodalom. Szóc s Ignácz csik-szeredai földbirtokos, a helybeli róm. kath. egyházközség megyebírája, Csik-szereda város volt pénztárunka folyó hó 15-én Jézus nevenapján ünneplte meg, nevével Kiss Annával való össze-kelesének ötven éves évfordulóját. A ritka szép ünnepele a legzűkebb családi körben folyt s az aranylakodalmas a házaspár a hosszú együttlét és szorgalmas munkálkodás után a rokonok és jó barátok szerezése kívánatait fogadta, amelyekhez mi is a legőszintűbb szível csatlakozunk s kérjük a Mindenható, hogy a derék polgárnak és nejeinek adjon erőt egészséget, hogy szorgalmas munkálkodásuknak édes gyümölcsseit békességben élvez-hessék az emberkor legvégsőbb határáig.

— Köszönlet. Az óltáregyesület választ-mánya kedves kötelességének ismeri őszinte, me-leg köszönletet nyilvánítani mindazon uraknak és hölgyeknek kik, a f. hó 7-én tartott „Jó Fülöp” című műkedvelői előadáson, mint szereplők részt venni szívesek voltak, vagy annak létrehozásában bármilyen irányban segédkezet nyújtottak. Az ügynek szent czéljárt buzgalkodókat kisérjük Istenünk kiváló áldásai.

Egyhangu behatások: ének, zene, hang-fixirozás által az idegek ingereltetnek és eler-nyednek és így fokozatosan ernyed az öntudat, rá mindjárt következik az álom. Hosszabb ideg-izgatás az agyhoz vezetettik az a „szürke álom-nyánu” sejtek ezáltal megzavartatnak s be-áll az öntudatlanság.

Sokkal fontosabb és kinzóan misztikusabb; mikép képes a hipnotizáló a multba, távoltör-ténő dolgok tudatába, a jövőbe betekinteni, és kimerítő — nem egyszerű biztos jövődöt pró-fétizáltatni. Igaz az egyszer tagadással el le-hetne útni az egészet, de a tagadás még nem megoldás.

Bernhein tanár lehetetlennek tartja a „mentális” szuggesztiót; és e tudós professzor-nak igaza van. Soha tudomány az emberrel nem született, s viszont soha senki tudományát nem gyarapította másép, mint érzelke meg-figyelő munkája által, mint külső közlés, vagy a már meglevő biztos elvekéből való levonás által. Itt is azonban „condicio sine qua non”: az ész emlékező ereje. Példák mutatják, hogy ha valamelyik emberben gyenge az emlékezet, abból tudós soha sem lesz. Vagy ha tudós volt, emlékezte megsemisül bénulás vagy guta-títás folytán, tudományának vára halomra dól elseprődik minden képzete.

A médiumnál tudományos közlés nincs, csak a kérdések szerepelnek. Akaratának sok esetben még romjai sem maradnak meg, a hip-notizáló úgy elbánik vele. Emlékezte sincs.

Már most ezen módok és tehetségek nél-kül hogyan képes előtte ismeretlen dolgokról oly belső evidenciával nyilatkozni? Ez itt a börtökendő. 1826. és 37-ben foglalkozott e kér-déssel a párisi akadémia, foglalkoztak azután

számtalanok s ez intuíciónak, eviziónak kér-dését támogatni, érvekkel még sem tudta senki. Mivel pedig mellette érvünk nincs, el nem vethetjük ugyan, de viszont magyaráztatnak sem fogadhatatjuk el. Ez idő szerint még titok marad.

Érdeklődünk. kutatunk, olvasunk: bujjuk a lapokat, szakkönyveket, lessük a hivatottak megvilágító nyilatkozatait, de megnyugtatóra alig találunk. Sokan fiziko-pszikologicze oldják meg a kérdést, mely szerint élettani az egész, a mennyiben ideg és izomrendszer az animális szervezet minden nyilvánulása; lélektani, amen-nyiben a lélek ismeretlen erején és a test fölötti hatalmán nyugszik. De ezen megoldás is: „nesze semmi, fogd meg jól.”

Ha a hipnotizáló médiuma szája által a saját rejtegetett ismereteit, mondatja el me-hánikai módon, anélkül, hogy a körülállók ezt észrevénnék, még ez is bámulatkeltő művészies-ség volna.

De itt is előtérbe nyomul a kérdés, mi-kép lehetséges. Hát csak ő bir ezen rendki-vülí privilegiummal a természet felett.

Ha kérdések alakjában, színében elrejtve közölné a feleleteket is, még erre is nagy ügyesség, mágiikus beavatottság kellene.

Az tagadhatlan igazság, hogy a hip-notizált állapotban meg van a test és lélek subtancziális összeköttetése, a lélek egy percig sincs ezen kötélék alul feloldva, mert másép rögtöni élet megszűnés állana be a testben.

Igy tehát ama hipotézis semmi jogosult-sággal nem bir, mintha a lélek a test börtönéből kilépve egy időre szabadon, magasabb szárnyalással, az értelmi tudás terjedelmesebb

regiójába lépne s megnyílnék előtte a távolba látás, a jövődö, a mult és jelen ismeretek világa.

Még alaptalanabb azon a hipotézis, hogy a hipnotizáló ismeri a médium által közlendő titkokat, de ő és a médium között létesítendő tudás egyöntetűségét valamely szellem közvetíti. Abban ugyanis nincs semmi lehetetlenség, hogy a hipnotizáló ismerte legyen a szuggerálás tárgyait, de abban már van, hogy a tekintetben „tabula rasa” médium egyszerre ne álljon a multak és jövődök mindentudórává akár szellem közbelépésével, akár anélkül — mert nincs indokolva; miért működnek az a szellem épen a kipnozálásban, melynek sokszor oly elvisel-hetlen keserűség az eredménye, hogy az idők folyama soha be nem tudja gyógyítani s miért nem inkább az emberiség nagy csalódjárnak a javára szinte milliárdnyi irányban.

Az álom a természet felséges hipnozisa, rejtelmei emberi ésszszel megközelíthetők, ha-tásai áldásthozók, a természet elvitathatlan postulatuma.

A hipnozisa a misztikus lelkek találmánya, ha pozitívizmusa rejtélyvilága végtelenségét kutató vakmerősége, melynek állítólagos célja belpöznöni e sötét utczán a tulvilág tudomány-csarnokába és abból Prometeliszként tüzzsik-rákat hozni e fagyos földre, nem gondolva arra, hogy o tüzzsikrák belekapva az élet gyu-lékony selyemszálaiba, felperzselik azt a mű-alkotást, melyet évezredek lefolyása alatt csak egy kéz tud mestervonásokkal összeállítani.

Ha hivatása az volna, hogy boldogítsa a megvert a lelkeket a szenvedő organizmus-t, hadd boldogítsa, de ne halálal — s akkor az előítélet forradalmát lecsillapította örökre.

— Jurista bál. A vármegye minden ré-széből csoportosult juristáknak sikerült a február 4-én rendezendő jurista bál elnököül; Mikó Bá-lint főispánt, alelnököül Becezo Antal alispánt, Gyárfás László kir. törvényszéki elnökö, Éltés Zsigmond kir. ítélőtáblai bírót s Lázár Menyért képviselőt meggyerüők. Már maga az elnökö arra, s a rendezőség névsora garanciát nyújt arra, hogy a juristák bálját előre is fényesen sikerült-nek jelezhetjük. A paragrafus emberei ki akar-nak tenni magokért a táncsterem parkettjén is a rendezőség eszei csak úgy lódtítják ide oda a fia-talabb gárda tagjait, a lábakat, hogy impozansak legyenek a meghívók, eszépek, mutatósak a tánc-rendek, csinosak a rendezői jelvények s lehető fényesen s könyelmesen legyenek a helyiségek előkészítve és feldíszítve. A fiatalok pedig váll-ítvetve iparkodnak, hogy mindenben, de különö-sen a táncrendek dolgában a hölgyek számára meglepetést készítsenek elő. Ily körülmények közt aztán nem is csodáljuk az óriási érdeklődést, mely e bál iránt mutatkozik, úgy hogy nem csak a környékről, de még Gyergyóból is már most igen sokan megigérték megjelenésüket. A meg-hívókat a rendezőség csak e hét végén fogja ki bocsájtani.

— Meghívó. A Hilária daloskör Gyergyó-Szentmiklóson folyó hó 28-án (szombaton) a Lau-renty-féle nagyteremben saját pénztára javára táncmulatsággal egybekötött Dalesztélyt rendez, a következő műsossal: Angolnép hymnusa, Nédalok, Szavaltat Lieb Ede ur által, „Ernáni” Banditák bordala. Verdítől. Vonós-zene műkedvelők által. Luduló. Táncz. — Belépő díj Személyed 1 frt, Családjegy 2 frt. Jegyek előre válthatók Merza és Boesúny urak kereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadva s hirtalpillig nyugtázva lesznek. Kezdeté 8 órakor.

— Halálozás. Özv. Bárány Gergelyné szül.: Lukács Anna életének 73-ik évében Csik-Szépízen meghalt. Temetése f. hó 13-án volt általános részvét mellett. Nyugodjék békében.

— Tűz a város területén. Könnyen végzetessé válható baleset történt f. hó 15-én Suller Dánielnek a templom közelében lévő szatol-műhelyében. A felhalmozott forgácsok ugyanis a kályhából kipattanó szikráktól tüzet fogtak s lángra lobbantak s már-már a butorokat kezdte nyaldosni a felcsapódó láng, midőn szerencsére még ideje korán észrevették a kitóduló füstöt s a tüzet eloltották.

— Olvasókör. Gyergyó-Ditrobán az Ol-vasókör január 5-én tartotta évi nagygyűlést Szathmáry János elnökölése mellett. E gyűlésen számláltak be a tisztviselők a kör vagyoni álla-potáról. A pénztáros jelentése szerint a tagsági díjak rendeseu befolytak. A könyvtáros jelentése szerint a könyvtár 1007 frt értéket képvisel. Tisztviselőkné választottuk Szathmáry János gyógyszerész elnökönek, Fülöp István alelnökönek, Józsa Sándor titkárnak. Kovács Ignácz pénztáros-nak, Zakariás István könyvtárosnak, Lukács János igazgató-gazdának. Tagsági díj a folyó évre is 3 frt; pártolóknak 1 frt 50 kr.

— Farsang. Az idei farsang úgy váro-sunkban, mint a vidéken nagyobb szabásu moz-galmakat idéz elő. Egyre mársá veszik a sok meghívót jelölő, hogy Csikvármegye mulat. Ime röviden a készületben lévő estélyek sorozata:

A kereskedői kör legközelebbi mulatsága a folyó hó 26-án saját helyiségeiben rendezendő theaestély lesz, minnek érdekességét emelni fog-ják a megjelenők között szétosztandó emléktár-gyak. Ezzel azonban még nem elégszenek meg Merkur hívei, ki akarják venni részüket a Hus-hagyó kedre tervezett táncestélylyol is, mely a farsang egyik legsikerültebb mulatságának ígérkezik.

A február 4-iki juristabál rendezői már a meghívók szétküldésén fáradoznak, míg a falá-kon öles fa.ragaszok hirdetik a január 22-én a Csillag helyiségeiben megtartandó álarcos bált, mely nálunk egész udjonás lesz, miuthogy vá-rounkban rég hogy nem volt hasonló szórako-zás. A hirdett serpentin s konfetti, narancs-eső, szerezseny hangverseny, bengáli tűzfény vá-lószínűleg meg is fogja tenni hatását megfelelő körökben.

Az ipartestület február 11-re tervezi ren-des bálját.

A korcsolya egylet szokásos farsangi es-télye ez idén a sok mulatság miatt úgy látatik leszorul a farsangról, de nem enged a negyven-nyolczból a bójtben.

Ha miundekekhez hozzá veszük, hogy a há-zias jellegű miatt kedélyes kaszinói estélyek egész sorozata van teremben, bátran elmondhatjuk, hogy eszobnál szebb mulatságokban lesz részünk az idei rövid farsangon.

A vidék is megmozdít. Vettük a csik-azent-imrei olvasókör meghívóját, mely folyó hó 21 re gyűjt össze valószínűleg nagyszámú közönséget a községi iskola nagytermében.

Ugyanancs 21-én rendez a gyimes-felsőloki társaság is a községi iskola pénzalapjának gyara-pítására zártkörű batty bált.



